

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ СПОРТУ ВІДПОВІДНО ДО НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ

Юрій Павленко¹, Володимир Дрюков²

¹Національний університет фізичного виховання і спорту України

²Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту

Анотація. Юрій Павленко, Володимир Дрюков. Формування організаційної структури спорту відповідно до навколишнього середовища сучасної системи підготовки спортсменів // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2016. – № 35 (1). – С. 3 - 10. *Мета дослідження* – виявлення та характеристика ефективних організаційних структур спорту вищих досягнень, що відповідають факторам навколишнього середовища сучасної спортивної підготовки. *Методи дослідження:* вивчення даних науково-методичної та спеціальної літератури, передового світового досвіду, порівняння, узагальнення. *Результати:* принциповим моментом стратегії створення сприятливого навколишнього середовища для олімпійської підготовки є розподіл організаційних, матеріально-технічних, методичних та інших ресурсів між різними видами спорту, спортивними дисциплінами і окремими спортсменами. *Висновки:* найважливішою умовою позитивного функціонування спорту вищих досягнень є відповідність його організаційної структури факторам навколишнього середовища, що впливають на ефективність спортивної підготовки.

Ключові слова: навколишнє середовище, підготовка, спортсмени, спорт вищих досягнень.

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства високі спортивні результати національних команд на Олімпійських іграх стали частиною глобальної конкуренції між державами. Країни, які зацікавлені в успіху своїх спортсменів на найважливіших міжнародних змаганнях і, насамперед, на Олімпійських іграх, прагнуть створити сприятливі умови для їх підготовки. Це спонукає фахівців до постійного пошуку шляхів удосконалення навколишнього середовища системи підготовки спортсменів. У низці робіт розглядають системи розвитку спорту в різних країнах, питання державної політики у спорті, шляхи вирішення економічних, соціальних, політичних та спортивних проблем [6, 8, 9, 10, 11]. На сьогодні врахування різностороннього навколишнього середовища підготовки спортсменів стає головною характерною рисою олімпійського спорту і неодмінною умовою його успішного розвитку (табл. 1).

Актуальним питанням стає адаптація організаційної структури системи спортивної підготовки до факторів навколишнього середовища її функціонування, від чого залежить ефективність досягнення високих спортивних результатів національних команд.

Зв'язок з науковими програмами або практичними завданнями

Дослідження виконано згідно з науковим планом «Організаційно-управлінські умови розвитку резервного спорту в спортивних школах в Україні (на матеріалі фехтування)» (ДРН 0115U000903).

Мета дослідження – виявлення та характеристика ефективних організаційних структур спорту вищих досягнень, що відповідають факторам навколишнього середовища сучасної спортивної підготовки.

Методи дослідження – вивчення даних науково-методичної та спеціальної літератури, передового світового досвіду, порівняння, узагальнення.

Результати дослідження та їх обговорення

В умовах ускладнення та динамічності зовнішнього середовища сучасної системи спортивної підготовки підвищилися вимоги до формування організаційної структури спорту вищих досягнень, яка здатна забезпечити досягнення високих спортивних результатів національних команд на Олімпійських іграх.

Під організаційною структурою розуміють сукупність зв'язків і співвідпорядкованості різних організацій, приведення до єдиної системи управління окремих компонентів, коригувальних впливів, які спрямовані на досягнення цілей за різними змінами зовнішніх умов і внутрішнього стану системи [3]. Організаційна структура, залежно від державного устрою країни, обумовлюється розгалуженими вертикальними і горизонтальними зв'язками елементів системи спортивної підготовки на лінійно-функціональному та програмно-цільовому підґрунті з

урахуванням їхнього територіального масштабу компетенції, характеру та змісту повноважень, співвідпорядкованості, порядку утворення, джерела фінансування (табл. 2). Тому важливо збалансовано і раціонально розподілити повноваження, відповідальність, ресурси між суб'єктами спорту вищих досягнень з формування сприятливого зовнішнього середовища, що впливає на ефективність процесу спортивної підготовки.

Фактори непрямого впливу зовнішнього середовища на ефективність процесу підготовки в спорті вищих досягнень залежать від глави держави (президент, монарх, колегіальний орган), вищих органів державної законодавчої (парламент, конгрес тощо) та виконавчої влади (уряд, міністерства, комітети, відомства тощо). У формуванні загальних факторів більшою мірою задіяні державні органи загальної компетенції, у спеціальних – зростає роль структур спеціальної компетентності.

Аналіз міжнародного досвіду з супроводу спортивної галузі у вищих органах державної влади дає підставу для виділення трьох рівнів зі створення сприятливого середовища для спорту вищих досягнень. Перший рівень обмежується визначенням однією з функцій державних органів загальної компетенції – сприяння розвитку спорту вищих досягнень. Для другого рівня характерним є наявність у вищих органах державної влади структур спеціальної компетенції. Це ради при президентах з розвитку спорту в країні, парламентські комітети з питань спортивної політики, міністерства спорту, департаменти спорту в міністерствах комплексної компетенції, державні комітети з розвитку спорту тощо. Третій рівень передбачає функціонування загальнодержавних організаційних структур, які координують діяльність усіх спортивних та інших державних і громадських організацій, що задіяні у підготовці спортсменів високої кваліфікації. Ці структури створюють на тимчасовій основі для вирішення проблем у короткостроковій або середньостроковій перспективі (наприклад, щодо підготовки національних команд до Олімпійських ігор), або передбачається постійне їх функціонування. Прикладом такого підходу є Генеральна спортивна адміністрація Китаю, Національна рада елітного спорту Австралії (рис. 1), Національна комісія спорту вищих досягнень Франції, Експертна група проекту «Місія 2016» Великої Британії, Організаційний комітет з реалізації програми «Зійти на п'єдестал!» Канади тощо. Це дає змогу гармонійно поєднати дві гілки організаційної структури спорту вищих досягнень державної і громадської (Національні олімпійські комітети, національні спортивні федерації).

Важливою умовою формування раціональної державної політики у сфері спорту вищих досягнень, яка сприяла б успіху вітчизняних спортсменів на міжнародній арені, є наявність відповідної законодавчої та нормативно-методичної бази. У країнах, що мають високі досягнення на останніх Олімпійських іграх, спостерігаємо винесення вирішення проблем розвитку спорту вищих досягнень на рівень законодавчих і виконавчих гілок державної влади, що закріплено в спеціальних законах щодо державної політики у спорті («Теда Стівенса» (США), «ПРО сприяння спорту» (Корея), «Спортивна політика Канади» тощо), загальнонаціональних концепціях і програмах реалізації спортивної політики, з підготовки національних команд до Олімпійських ігор («Золотий план Японського олімпійського комітету», Національна програма «Спорт надихає! Стратегія 2016» (Нідерланди), Біла книга «Спорт – Італія 2020» і т. і.). Загальна стратегія розвитку спорту вищих досягнень конкретизується в стратегічних планах підготовки національних команд до участі в Олімпійських іграх, в яких розглядають всі складові системи спортивної підготовки.

Оптимізація юридичних ресурсів системи підготовки спортсменів передбачає систематизацію нормативно-правової бази, яка прагне охопити всі процеси і явища тієї або іншої складової спортивної підготовки. Наприклад, Закон Франції по спорту об'єднує всі законодавчі акти, офіційні бюлетені по спорту, охорони здоров'я, освіти, професійної діяльності, проведення спортивних змагань, будівництва, проживання, навколишнього середовища, безпеки, туризму, цивільної авіації тощо [7].

Принциповим моментом стратегії створення сприятливого навколишнього середовища для олімпійської підготовки є розподіл організаційних, матеріально-технічних, методичних та інших ресурсів між різними видами спорту, спортивними дисциплінами і окремими спортсменами. В системі підготовки спортсменів провідних спортивних країн спостерігають два підходи в забезпеченні олімпійських видів спорту. Комплексний підхід, який передбачає підтримку всіх видів спорту, властивий країнам, які змагаються за лідерство в загальнокомандному заліку на Олімпійських іграх (США, Росія, Китай). У країнах, які змагаються за потрапляння до першої десятки, застосовують диференційований підхід з виділенням пріоритетних видів спорту. Так, спортивне керівництво Нідерландів вважає, що поліпшити загальнокомандні досягнення національної збірної можливо за рахунок успіхів у видах спорту, де країна має сильні традиції. На Олімпійських іграх голландські спортсмени завойовують медалі в обмеженій кількості видів спорту. 96% всіх медалей, які завойовані з 1948 р., припадає на вісім видів спорту: ковзанярський спорт, плавання, велосипедний спорт, веслування академічне, кінний спорт, дзюдо, вітрильний спорт, хокей на траві. Під час розподілу фінансових ресурсів національні

Таблиця 1. Фактори зовнішнього середовища системи підготовки спортсменів [6].

Фактори непрямого впливу		Фактори прямого впливу		
загальні	спеціальні	базові	пов'язані з тренувальним процесом	Пов'язані зі змагальною діяльністю
1	2	3	4	5
<p>– соціально-політична стабільність у країні, консолідація суспільства, рівень національної самосвідомості;</p> <p>– рівень розвитку і стану економіки, валовий внутрішній продукт, життєвий рівень населення;</p> <p>– чисельність населення і особливості «вікової піраміди», співвідношення сільського та міського населення;</p> <p>– ступінь урбанізації країни;</p> <p>– стан здоров'я населення, ефективність системи охорони здоров'я;</p> <p>– ставлення до спорту керівників країни, їх роль у розвитку фізичного виховання населення, масового спорту та спорту вищих досягнень;</p>	<p>– історичні традиції і досягнення у спорті;</p> <p>– наявність у країні видатних спортсменів, що досягли успіхів у найбільших міжнародних змаганнях;</p> <p>– законодавство в галузі спорту;</p> <p>– організаційно-управлінські основи спорту вищих досягнень та олімпійської підготовки;</p> <p>– місце і зміст фізичного виховання в системі освіти;</p> <p>– наявність інфраструктури для розвитку дитячо-юнацького спорту та спорту вищих досягнень, політика щодо її розвитку;</p> <p>– система підготовки і підвищення кваліфікації фахівців (тренерів, менеджерів, дієтологів, психологів, лікарів тощо) для системи спорту;</p> <p>– стан спортивної науки та наявність науково-дослідних організацій (інститутів, лабораторій, центрів);</p>	<p>– організаційний і програмно-нормативне забезпечення підготовки;</p> <p>– єдність процесів підготовки на місцевому, регіональному, національному і міжнародному рівнях;</p> <p>– стан і оснащення спортивних споруд, наявність сучасного тренажерного та діагностичного обладнання;</p> <p>– наявність сучасних спеціалізованих і комплексних тренувальних центрів;</p> <p>– структурування спортивної кар'єри, усвідомлене утримання її етапів;</p> <p>– умови для переходу від масового спорту (етап початкової підготовки) до спеціалізованого;</p> <p>– умови для переходу від юнацького спорту до спорту дорослих, зі шкільного спорту – до спорту вищих досягнень;</p> <p>– соціальна напруга, пов'язана зі способом життя, матеріальним і соціальним становищем, життєвими перспективами;</p> <p>– мікроклімат і стосунки у групі підтримки (батьки, друзі, вболівальники, товариші по команді);</p> <p>– науково-методичне забезпечення;</p>	<p>– умови життя, матеріальні можливості, життєві перспективи;</p> <p>– зв'язок тренувального процесу з навчанням, роботою;</p> <p>– наявність сучасних споруд для повноцінного тренувального процесу;</p> <p>– наявність спортивної форми, інвентарю, тренажерів тощо;</p> <p>– кваліфікація тренерів та інших фахівців, узгодженість їх рекомендацій;</p> <p>– напруга в емоційній і психічній сферах, пов'язана з процесом підготовки;</p> <p>– умови для поєднання колективної та індивідуальної форм роботи;</p> <p>– наявність апаратури для оперативного контролю за станом спортсмена і корекції тренувального процесу;</p> <p>– можливість користуватися послугами дієтологів, психологів, фізіологів та інших фахівців;</p> <p>– якість харчування, використання харчових добавок, фармакологічних коштів;</p> <p>– наявність відновлювальних і стимулюючих ефектів тренувального процесу засобів;</p> <p>– впевненість в об'єктивності і коректній поведінці антидопінгових служб;</p>	<p>– місця проведення змагань;</p> <p>– кліматичні і погодні умови місць змагань;</p> <p>– стан спортивних споруд;</p> <p>– умови проживання, особливості харчування;</p> <p>– умови для відпочинку та відновлення;</p> <p>– транспортне обслуговування;</p> <p>– захворювання, травми;</p> <p>– негативна інформація в ЗМІ, загострена увага журналістів;</p> <p>– перфекціонізм стосовно команди і окремого спортсмена;</p> <p>– стосунки спортсмена з тренерами, керівниками та іншими спеціалістами.</p>

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5
<p>– ставлення до спорту вищих досягнень населення країни.</p>	<p>– проведення в країні великих і популярних міжнародних змагань; – освітлення спортивних подій, стану та розвитку спорту в засобах масової інформації.</p>	<p>– медичне забезпечення; – місце занять спортом у способі життя, зв'язок з навчанням, роботою, кар'єрні перспективи; – фінансове забезпечення процесу підготовки і змагальної діяльності; – наявність необхідної кількості змагань та можливості участі в них; – наявність моральних і матеріальних стимулів.</p>	<p>– мікроклімат в тренувальній групі, стосунки між спортсменами, а також між спортсменами, тренерами та іншими спеціалістами; – профілактика травм і захворювань, умови для їх лікування і посттравматичної реабілітації; – освітнє та інформаційне забезпечення підготовки спортсменів.</p>	

Таблиця 2. Класифікація елементів організаційної структури спорту вищих досягнень.

Підстава класифікації	Види	Приклади
Зв'язки елементів	Вертикальні (лінійна субординація)	Міністерство спорту – територіальні органи управління спортом
	Горизонтальні (колегіальні, паралельні)	Міністерство спорту – національний олімпійський комітет
Підстава зв'язків	Лінійно-функціональна (поєднання лінійних і функціональних зв'язків)	Різні служби (науково-методична, медико-біологічна, психологічна, матеріально-технічна) у центрі забезпечення підготовки
	Програмно-цільова (подвійне підпорядкування керівникові проекту і лінійному керівнику)	Підпорядкування комплексних наукових груп керівництву навчальних, наукових закладів та національних збірних команд
Територіальний масштаб компетенції	Державний рівень	Вищі органи державної влади
	Регіональний рівень	Комітети по спорту при регіональних адміністраціях
	Місцевий рівень	Міські комітети по спорту
Характер та зміст повноважень	Загальна компетенція	Глава держави, уряд, парламент
	Спеціальна (галузева)	Міністерство спорту, міністерство освіти, міністерство збройних сил тощо
	Міжгалузева (функціональна) компетенція	Міністерство охорони здоров'я керує підвідомчими установами і органами спортивної медицини і здійснює міжгалузеве керівництво медичними службами міністерства спорту, міністерства освіти тощо
Співпідпорядкованість	Керівна організація	Державні спортивні комітети, національні спортивні федерації
	Підпорядкована організація	Спортивні клуби, спортивні школи, спортивні секції тощо
Порядок утворення	Утворення керівних організацій	Регіональний спортивний комітет, підпорядкований державним органам виконавчої влади
	Виборчий орган	Парламентські комітети по спорту, президія спортивної федерації
Джерело фінансування	Бюджетне	Органи законодавчої та виконавчої влади
	Позабюджетне	Національний олімпійський комітет, національні спортивні федерації

Рис. 1. Мета та напрями діяльності Національної ради елітного спорту Австралії [2].

федерації цих видів спорту отримують тільки четверту частину загальної суми. Однакова підтримка всіх спортивних федерацій призвела до того, що голландські спортсмени почали втрачати передові позиції в своїх сильних видах спорту, не маючи прогресу в інших видах. Наприклад, плавці Нідерландів на Іграх XXVII Олімпіади 2000 р. у Сідней завоювали 8 медалей (5 золотих), на Іграх XXVIII Олімпіади 2004 р. в Афінах – 7 (2), на Іграх XXIX Олімпіади 2008р. в Пекіні – 2 (2), на Іграх XXX Олімпіади 2012 р. в Лондоні – 4 (2). Таку саму ситуацію спостерігають у велосипедному спорті, де динаміка нагород на останніх чотирьох Іграх Олімпіади має такий вигляд: 2000 р. – 4 медалі (3 золотих), 2004 р. – 3 (1), 2008 р. – 1 (1), 2012 р. – 3 (1). В олімпійському циклі підготовки до Ігор XXXI Олімпіади в Ріо-де-Жанейро державна стратегія Нідерландів полягає у збільшенні витрат на спорт вищих досягнень із зосередженням їх на підготовці спортсменів в обмеженій кількості спортивних дисциплін. Кількість спортивних програм, які фінансує НОК, скоротили з 180 у 58 видах спорту до 55 у 33 видах. Види спорту, спортивні дисципліни розділено на три групи: «подіум», «потенціал» і «талант». Склад груп постійно коригують у бік розширення або звуження представництва. Для першої групи призначено 44% наявних фінансових коштів, другої – 40%, третьої – 16%. В групу «подіум» увійшли види спорту, в яких голландські спортсмени мають реальний шанс завоювати медалі на Олімпійських іграх і чемпіонатах світу. Це вітрильний спорт, плавання, дзюдо, веслування академічне, ковзанярський спорт, хокей на траві, кінний спорт (конкур і виїздка), баскетбол, велосипедний спорт (шосе, жінки) [12].

Для більшості країн, що посідають високі місця в неофіційному командному заліку на Олімпійських іграх, характерним є інтенсивний шлях розвитку спортивної інфраструктури, що передбачає концентрацію кращих кадрових, матеріально-технічних, науково-методичних, медичних, інформаційних та інших ресурсів в обмеженій кількості спортивно-тренувальних центрів. Спрямованість олімпійських центрів, що задіяні у підготовці національних команд у провідних країнах, є переважно комплексною – призначена для представників декількох видів спорту, що обумовлено, насамперед, економічним чинником, – є можливість кооперуватися і колективно користуватися кращим матеріально-технічним і кадровим потенціалом [1].

У своїй діяльності спортивні тренувальні центри зі створення сприятливих умов і надання якісних послуг намагаються охопити більшість факторів, що безпосередньо впливають на ефективність процесу спортивної підготовки. Провідні спортивні країни прагнуть об'єднати всі

первинні спортивні організації та установи, що їх обслуговують, у національні і регіональні спортивні тренувальні центри. Всі напрями роботи цих центрів можуть забезпечувати установи, що компактно розташовані на окремій території, або бути представлені розрізненими організаціями, які здатні надати послуги та умови потрібної якості в необхідній кількості. Так, результатом спільної роботи організації «Спорт Канади», Канадського олімпійського комітету, Асоціації тренерів Канади і урядів провінцій стало створення канадських спортивних центрів (CSCS), які функціонують з 1994 р. На сьогодні їх налічують сім: Атлантик, Монреаль, Онтаріо, Манітоба, Калгарі, Пасифік і Саскачеван. Центри є розгалуженою мережею спортивних об'єктів, готелів, навчальних закладів, наукових і медичних установ окремих територій і провінцій, які задіяні у виконанні програм. Послуги, які надають у центрах, повинні постійно збільшуватися і бути різноманітними, спрямованими на довгостроковий розвиток спортсменів, мати єдиний формат, відповідати потребам практики, координувати національні і місцеві інтереси. В країні передбачено державну підтримку одного центру в провінції [6].

Необхідність надання різнопланових послуг спонукає залучення до роботи у спорті вищих досягнень висококваліфікованих фахівців різних спеціальностей: менеджерів, педагогів, тренерів, лікарів, програмістів, технологів, соціологів та інший персонал управлінських, спортивних, медичних, навчальних, наукових та інших закладів. Тут важлива саме координація їхньої роботи з якісного надання послуг та створення комфортних умов для спортсменів. Врахування факторів навколишнього середовища обумовлює дотримання таких принципів під час формування організаційної структури системи підготовки спортсменів:

- адаптивності – припускає її адекватність до зовнішнього середовища;
- динамічності – обумовлений необхідністю швидко перебудовуватися відповідно до мінливих умов;
- збалансованості – пов'язаний з раціональним розподілом повноважень, відповідальності та ресурсів між усіма елементами організаційної структури;
- інтеграції – обумовлює процес взаємодії, співпраці різних елементів організаційної структури;
- поліцентризму – заснований на формуванні регіональних центрів зі збереженням пріоритету єдиного координуючого центру;
- диференціації – передбачає розподіл видів спорту, збірних команд, спортсменів відповідно до кадрових і матеріально-технічних ресурсів елементів організаційної структури;
- розмаїття – передбачає широкий діапазон елементів організаційної структури;
- пріоритетності – зумовлює підпорядкування всієї організаційної структури стратегічної мети підготовки національних команд;
- концентрації – характеризується зосередженням діяльності елементів організаційної структури на підготовці перспективних спортсменів.

Висновки

Найважливішою умовою позитивного функціонування спорту вищих досягнень є відповідність його організаційної структури факторам навколишнього середовища, що впливають на ефективність спортивної підготовки. В організаційну основу ефективних систем підготовки спортсменів високої кваліфікації покладено централізовану підготовку, що підтверджено історичним і сучасним передовим досвідом багатьох провідних спортивних держав на різних етапах розвитку олімпійського спорту. Відсутність єдиних підходів, координації роботи різних управлінських, спортивних, наукових, навчальних, медичних та інших організацій, установ не сприяє формуванню сприятливого навколишнього середовища олімпійської підготовки. Централізовану підготовку розглядають, як мінімум, на двох рівнях. В основі першого рівня лежить система загальнодержавного управління спортом вищих досягнень, пріоритетні організаційно-методичні установи і вимоги для всіх спортивних організацій та спортсменів, які спрямовані на успішний виступ національних збірних команд на Олімпійських іграх. Реалізації такого підходу сприяє створення єдиного органу управління системою олімпійської підготовки з наданням йому фінансових ресурсів і всього комплексу повноважень у сфері олімпійської підготовки. Другий рівень стосується підготовки спортсменів у спортивних тренувальних центрах, де атлети комплексно забезпечуються всіма необхідними умовами і послугами для підвищення ефективності тренувальної і змагальної діяльності. В сучасних умовах спорту раціональним є збереження пріоритету єдиного національного координаційного центру зі спорту вищих досягнень, збільшення значущості спортивно-тренувальних центрів, які здатні оперативно реагувати на зміни. Таким чином, забезпечується збалансованість між вертикальними і горизонтальними ієрархіями в організаційній структурі спортивної підготовки, підвищення статусу спортивних тренувальних центрів з наданням цілеспрямованої мотивованої конкретними умовами допомоги з загальнодержавного управлінського центру. По мірі переходу організаційної структури від національного рівня до регіонального і в подальшому до місцевого рівнів змінюється співвідношення факторів зовнішнього середовища: зменшуються можливості реалізації факторів непрямого впливу на тлі підвищення вагомості факторів прямого впливу.

Література

1. Павленко Ю. Спортивные тренировочные центры в системе подготовки спортсменов / Ю. Павленко, Н. Козлова // Наука в олимпийском спорте. – 2013. – № 3. – С. 81 - 86.
2. Павленко Ю. О. Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів в олімпійському спорті / Ю. О. Павленко. – К.: Олімп. л-ра, 2011. – 312 с.
3. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Теория и практика : учебник [для тренеров]: в 2 кн. / В. Н. Платонов. — К.: Олимп. лит., 2015. — Кн. 2. — 2015. — 736 с.
4. Платонов В. Организационно-управленческие модели совершенствования системы подготовки спортсменов высокой квалификации в условиях политизации и коммерциализации олимпийского спорта / В. Платонов, Т. Есентаев // Наука в олимпийском спорте. – 2015. – № 1. – С. 19 - 26.
5. Ajinomoto national training center [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.joc.or.jp/english/ntc>.
6. Andersen S.S. Managing Elite Sport Systems: Research and Practice / S.S. Andersen, B. Houlihan, L. T.Ronglan. – Routledge, 2015. – 216 p.
7. Code du sport [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006071318>.
8. Houlihan B. Routledge Handbook of Sports Development / B. Houlihan, M. Green. – Taylor & Francis, 2011. – 648 p.
9. Hoye R. Sport Management: Principles and Applications / R. Hoye, A. C.T. Smith, M. Nicholson. – Routledge, 2012. – 304 p.
10. Hylton K. Sports Development: Policy, Process and Practice / Kevin Hylton. – Taylor & Francis, 2013. – 365 p.
11. Robson S. Strategic Sport Development / S. Robson, K. Simpson, L. Tucker. – Routledge, 2013. – 288 p.
12. Sport inspireert! Sportagenda 2016. – NOC*NSF, 2012. – 150 s.

Abstract. *Yurii Pavlenko, Volodymyr Driukov.* Formation of the organizational structure of the modern system athletes sports training in accordance with the environment // Contemporary problems of physical culture and sports. – 2016. – №. – 35 (1). – P. 3 - 10. The *purpose* of research – the identification and characterization of the elite sports' effective organizational structures in accordance with environmental factors. *Methods:* study of scientific-methodical and special literature data, innovative practices, comparison, generalization. *Results:* the principal point of the strategy to create an enabling environment for the Olympic training is the distribution of organizational, logistical, technical, methodological and other resources between the various sports disciplines, sports and individual athletes. *Conclusions:* The most important condition for the positive functioning of elite sport is compliance with the organizational structure of environmental factors that influence the effectiveness of sports training.

Keywords: environment, training, athletes, elite sport.

Аннотация. *Юрий Павленко, Владимир Дрюков.* Формирование организационной структуры спорта в соответствии с окружающей средой современной системы подготовки спортсменов // Актуальные проблемы физической культуры и спорта. – 2016. – № 35 (1). – С. 3 - 10. *Цель исследования* – выявление и характеристика эффективных организационных структур спорта высших достижений, соответствующих факторам окружающей среды современной спортивной подготовки. *Методы:* изучение данных научно-методической и специальной литературы, передового опыта, сравнение, обобщение. *Результаты:* принципиальным моментом стратегии создания благоприятной окружающей среды для олимпийской подготовки является распределение организационных, материально-технических, методических и других ресурсов между различными видами спорта, спортивными дисциплинами и отдельными спортсменами. *Выводы:* важнейшим условием положительного функционирования спорта высших достижений является соответствие его организационной структуры факторам окружающей среды, влияющим на эффективность спортивной подготовки.

Ключевые слова: окружающая среда, подготовка, спортсмены, спорт высших достижений.

Статтю отримано до публікації: січень 2016.

Статтю прийнято до публікації: березень 2016.